

12-19 DEC 2014

NEDELJA

December 2014						
Sunday	Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday	Saturday
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave
Autor: Dušan Daković

RAZVEDRAVANJE?

REUTERS: Cena je neodrživa

Sva četiri sunovrata cena nafte u poslednje četiri decenije - 1985/86, 1997/98, 2000/01 i 2008/09 - bila su brzo praćena rastom cena ...

Tržište se izgleda priprema na sličnu reakciju, jer je vrednost barela jednostavno pala na neodržno nizak nivo...

NEDELJA

12-19 DEC 2014

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave
Autor: Dušan Daković

SADRŽAJ:

NAFTA:

- Kako je tržište reagovalo u sličnim situacijama sunovrata cena nafte?.....OVDE
- Norveška smanjila proizvodnju nafte za 5%.....OVDE
- Fitch Ratings: Globalne naftne kompanije kreditno stabilne, uprkos ceni nafte.....OVDE
- Repsol iskeširao osam milijardi dolara za kupovinu Talisman Energy-a.....OVDE
- Shell prodao poslove maloprodaje i distribucije goriva u Norveškoj.....OVDE
- Turski Tupras otvorio 3 mlrd \$ skup pogon prerade teških frakcija.....OVDE
- Shell i turski TPAO u 2015. počinju zajednička bušenja u Crnom moru.....OVDE
- Danska tvrdi da je kopnenim grebenom Lomonosov povezana sa Arktikom.....OVDE
- Inonezija: 25 milijardi dolara u udvostručenje rafinerijskih kapaciteta.....OVDE
- „Prljavaj“ kanadskoj nafti iz peska otvorena vrata EU.....OVDE
- Država Njujork zabranila proizvodnju nafte i gasa iz škrljaca.....OVDE

GAS:

- Poljski LNG terminal već prodao 62% kapaciteta.....OVDE
- Lukoil ulaže još pet milijardi dolara u projekat u Uzbekistanu.....OVDE
- Evropski kupci troše gas iz skladišta, čekajući neminovni pad cena ruskog gasa.....OVDE
- Gasprom razmatra smanjenje broja zaposlenih za 25% - Interfax?.....OVDE
- Rekordna kupovina LNG tankera u ovoj godini.....OVDE
- Chevron odustao od projekta razvoja gasnih škrljaca u Ukrajini.....OVDE

REGION:

- MOL bi Inu prodao PKN Orlenu, ali traži previše.....OVDE
- MOL: Uslov za modernizaciju rafinerije Rijeka.....OVDE
- Čak deset odsto goriva u Hrvatskoj ispod propisanog standarda kvaliteta.....OVDE
- Total zbog cena nafte odložio bušenja u crnomorskom podmorju Bugarske.....OVDE
- Pet kompanija istraživaće naftu u hrvatskom Jadranu - šesta će biti odbijena.....OVDE
- OMV Petrom pronašao novo polje nafte i gasa na jugu Rumunije.....OVDE

Crude Oil Brent Dec 19 2014 0700 GMT - **\$59.44** - livecharts.co.uk

EUR/USD Dec 19 2014 0700 GMT - **1.2289** - livecharts.co.uk

Kako je tržište reagovalo u sličnim situacijama sunovrata cena nafte?

LONDON - Cene nafte pale su na sada već nepodnošljiv nivo sa Brentom ispod 60 dolara, a američkim WTI ispod 55\$, komentariše situaciju na tržištu sa početkom ove nedelje **Reuters**. Agencija, međutim,

ukazuje da mnogi proizvođači sirove nafte dobijaju i znatno manje od toga. Navodi primer naftne firme Plains Marketing, koja je 15. decembra nudila barel američke lake nafte iz Williston Basena za svega 39,69\$. Reuters konstatuje da će kompanije pri sadašnjim cenama otkazati milijarde upstream investicija što će na kraju dekade dovesti do „ogromnog manjka“ sveže nafte na tržištu. Dodaje da u ovoj situaciji većina izvorišta škriljne nafte u SAD nije isplativa za dalju proizvodnju, izuzev eventualno „svega nekoliko sa najboljim geološkim predispozicijama i niskim troškovima transporta“. Agencija smatra „neumerenom“ tako radikalnu cenovnu reakciju tržišta na signale da će se u 2015. pojaviti višak nafte u ponudi. Reuters navodi da, poput svakog (špekulativnog)

balona (bubble), ni sada nije moguće predvideti do koje mere će se postojeći naduvavati i koliko će da traje pre nego što prsne, mada su oni po pravilu kratkog veka zbog potpunog nesklada sa stanjem ponude i potražnje na tržištu. Tokom 2007/08 Brent je u roku od devet meseci udvostručio vrednosti sa oko 75\$ u oktobru 2007., na nešto ispod 150\$ u julu 2008. U 2014., severnomorskom Brentu je bilo dovoljno svega šest meseci da prepolovi vrednost sa 115\$, na 59\$.

Četiri poslednja sunovrata cena nafte u poslednje četiri decenije (1985/86, 1997/98, 2000/01 i 2008/09) bila su brzo praćena rastom cena, usled preterane reakcije tržišta, potseća agencija i konstatuje da se tržište izgleda priprema na sličnu reakciju, jer je vrednost barela jednostavno pala na neodrživo nizak nivo.

Norveška smanjila proizvodnju nafte za 5%

OSLO - Norveška je smanjila proizvodnju nafte za pet odsto, pokazuju podaci koje je objavio nacionalni regulator u sredu. Norveški naftni direktorat je saopštio da je u novembru u toj zemlji dnevna proizvodnja nafte u proseku iznosila 1,46 miliona barela, što je 5% manje u odnosu na isti mesec prošle godine. **UPI**

Fitch Ratings: Globalne naftne kompanije kreditno stabilne, uprkos padu cena nafte

NJUJORK - Agencija Fitch Ratings ocenila je Stabilnim kreditni rejting globalnih naftnih i gasnih kompanija tokom 2015. godine, uprkos nastavku pada cena nafte u svetu. U pregledu stanja u ovom sektoru, objavljenom u ponedeljak, Fitch ocenjuje da najveći broj naftnih i gasnih kompanija u oblasti investicija ima čvrste bilansne pozicije i široku likvidnost, dovoljne da se prilagode budućim tokovima cena nafte, kakvi god oni bili. Kreditni rejting kompanija takođe odražava njena očekivanja da će kapitalne investicije kompanija biti fleksibilne. Dugoročna očekivanja agencija za cenu severnomorskog Brenta ostaju na 80 dolara po barelu, a američke lake WTI na 75\$, dok su snižene kratkoročne prognoze, usled odluke OPEC da ne menja proizvodne kvote, uz postojeći jak rast proizvodnje nafte u SAD. **Fitch Ratings**

**ЗАШТО АВИОН
ЛЕТИ ТАКО ВИСОКО?**

Енергија живота

Repsol iskeširao osam milijardi dolara za kupovinu Talisman Energy-a

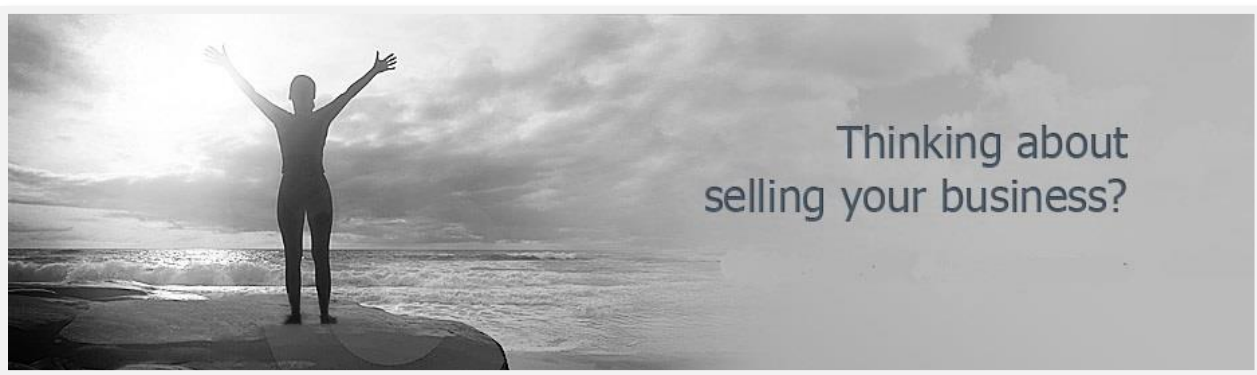
MADRID - Španski Repsol potpisao je ugovor o kupovini 100% kanadske naftne kompanije Talisman Energy za oko 8 milijardi US dolara. Ukupna vrednost posla iznosi približno 13 milijardi US\$, uključujući

prebacivanje trenutnih dugovanja Talismana na špansku kompaniju. Ovim poslom Repsol će povećati proizvodnju za 76%, na 680.000 barela ekvivalenta nafte na dan, a rezerve nafte i gasa za 55%, na 2.353 milijarde ekvivalentnih barela nafte. Transakcija treba da dobije odobrenje kanadskih vlasti, pa se očekuje da bude kompletirana sredinom iduće godine, objavljuje u sredu **EBR**.

Shell prodao poslove maloprodaje i distribucije goriva u Norveškoj

OSLO - Royal Dutch Shell saopštio je u četvrtak da je prodao delove svojih downstream poslova u Norveškoj finskoj naftnoj distributivnoj kompaniji ST1, dodatno se rasterećujući portfolija u ovom segmentu naftne privrede. Cena posla nije saopštena, a posao treba da se zatvori dogodine, posle

dobijanja odgovarajućih saglasnosti tržišnih regulatora. ST1 će preuzeti Shell-ove poslove maloprodaje, komercijalnih goriva, snabdevanja i distribucije u Norveškoj, dok će dve kompanije deliti %0-50 biznis vezan za avio goriva u toj zemlji, prenosi Reuters. Shell je pre ovoga u downstream sektoru prodao rafinerije u Britaniji, Nemačkoj, Francuskoj, Norveškoj i Češkoj republici, potseća agencija.

Turski Tupras otvorio 3 mlrd \$ skup pogon prerade teških frakcija

ISTANBUL - Turski prerađivač nafte Tupras otvorio je u ponedjeljak 2,4 milijarde evra (3 mlrd.\$) vredan pogon za konverziju lož ulja (poznat kao *residium upgrade project* - RUP) u svojoj rafineriji u zapadnom gradu Izmitu. Pogon treba da poveća proizvodnju viših derivata uključujući dizela, avio goriva i TNG-a, a do danas je ovo najveća pojedinačna investicijau industriji Turske, saopšteno je iz kompanije. Pogon RUP biće moći će godišnje da prerađuje 4,2 miliona tona teških frakcija iz svoje četiri rafinerije u 2,9 miliona tona dizel goriva, 3,5 miliona tona drugih lakih derivata poput TNG-a i benzola i 700.000 tona naftnog koksa. RUP će takođe da smanji trgovinski deficit Turske za milijardu dolara godišnje, saopšteno je iz Tupasa. Kompanija će sa novim pogonom udvostručiti proizvodnju dizela na 10 do 11 miliona tona i smanjiti proizvodnju lož ulja za 90%. Tupas je sa svoje četiri rafinerije ukupnog kapaciteta 28 miliona tona sedmi najveći prerađivač nafte u Evropi i 28. u svetu. Konkurenciju mu prave 53 rafinerije na području Mediterana i 18 u regionu Crnog mora. **Anadolu**

Shell i turski TPAO u 2015. počinju zajednička bušenja u Crnom moru

ISTANBUL - Podfirma Royal Dutch Shella u Turskoj i turska državna kompanija TPAO dogovorili su se o početku zajedničke realizacije poslova istraživanja nafte i gasa u zapadnom delu turskih voda Crnog mora, objavili su u ponedjeljak lokalni mediji. Partneri planiraju investicij od 237 miliona evra u te aktivnosti, koje će početi u prvom kvartalu 2015. i trajati osam meseci, javlja agencija **Anadolu**. Shell Upstream Turkey i TPAO su u februaru 2013. godine dogovorili saradnju.

Danska tvrdi da je kopnenim grebenom Lomonosov povezana sa Arktikom

KOPENHAGEN - Danska je u utorak objavila da naučna istraživanja pokazuju da Grenland, autonomno

Arctic Denmark's claim

■ US ■ Canada ■ Russia ■ Lomonosov Ridge ■ New Danish claim

GUARDIAN GRAPHIC

SOURCE: BBC

područje u sastavu Danske, sedi na kontinentalnom grebenu Lomonosov koji ga povezuje s arktičkim krugom. Danski ministar spoljnih poslova Martin Lidegaard je rekao za agenciju AP da će Danska predati Ujedinjenim nacijama zahtev za priznavanje prava na Arktik. Prema američkim procenama, arktička prostranstva skrivaju 15 odsto ukupnih svetskih rezervi nafte i 30 odsto prirodnog gasa. Državi kojoj se prizna pravo na to područje pripada srazmerno i deo tog bogatstva. Trenutno šest država polaže pravo na Arktik - Danska, Rusija,

Norveška, SAD i Kanada. Svaka od tih država graniči se s Arktičkim morem, ali danska teza o kopnenoj vezi čini argument te države za sada najsnažnijim. **BBC**

PETROBART.
više od goriva

AVIA

Indonezija: 25 milijardi dolara u udvostručenje rafinerijskih kapaciteta

DŽAKARTA - Indonežanska državna kompanija Pertamina potpisala je Memorandum o razumevanju (MoR) sa kineskim, japanskim i saudijskim energetske firmama u sklopu 25 milijardi dolara vrednog programa dogradnje i modernizacije pet rafinerija nafte ove nekadašnje članice OPEC-a. Pertamina, čiji je kompletan odbor direktora smenjen prošlog meseca u okviru reformi novoustoličenog predsednika države Joko Widodoa, potpisala je u sredu MoU-e sa kineskim Sinopec-om, japanskim Nippon Oil-om i Saudi Aramco-om. Cilj projekta je udvostručenje rafinerijskih kapaciteta Indonezije sa sadašnjim 820.000, na 1,7 miliona barela dnevne prerade nafte. *Reuters*

„Priljavoj“ kanadskoj nafti iz peska otvorena vrata EU

BRISEL - Pokušaj dela EU političkih snaga da stave zabranu na uvoz nafte poreklom iz kanadskih naftnih peščanika doživeo je u sredu neuspeh, nadglasavanjem poslanika Evropskog parlamenta (EP). Posle višegodišnjeg lobiranja iz kanade, Evropska komisija (EK) je u oktobru objavila novi plan izveštavanja o intenzitetu emisija gasova staklene bašte iz goriva koja koristi transportni sektor. Komisija je pri tom odustala od prvobitne ideje da se nafta iz bituminoznih peščara etiketira kao visoki zagađivač. Reagova je jedan komitet EP i početkom ovog meseca stavio veto na plan EK, pa e u sredu o tom vetu morao da izjasni Parlament. Za veto glasalo je 337 poslanika, nedovoljno za postizanje potrebne većine od 376 glasova kako bi se sprečilo stupanje na snagu plana Komisije. Suština osporavanog Plana je što je iz njega izbačen raniji zahtev da se za različite tipove nafte odrede različite vrednosti sadržine CO₂, što bi praktično onemogućilo uvoz teške kanadske nafte na tržište EU.

Reuters

Država Njujork zabranila proizvodnju nafte i gasa iz škriljaca

NJUJORK - Guverner američke savezne države Njujork Endrju Cuomo (DS) pristao je u sredu da uvede zabranu proizvodnje nafte i gasa iz škriljaca primenom tehnologije hidrauličnog lomljenja stena, objavio je *Vašington tajms*. Na taj način, Njujork je postao druga američka država sa zabranom upotrebe sporne tehnologije hidrauličnog lomljenja slojeva stena, poznatog pod nazivom fracking.

GAS

Poljski LNG terminal već prodao 62% kapaciteta

VARŠAVA - Poljski LNG terminal Swinoujscie koji će početi s radom početkom iduće godine prodao je 62% kapaciteta, kazao je na jednom skupu sa hrvatskim potencijalnim partnerima Bartosz Fijalkowski, direktor strategije i analiza firme Polskie LNG. Poljski LNG terminal ima kapacitet 5 milijardi m³ godišnje i plan da se on najkasnije do 2023. uveća na 7 milijardi m³. Fijalkowski je naglasio da je glavni dobavljač plina Quatargas, dok se u roku od godinu-dve očekuju i prve isporuke iz SAD i Kanade. **PAP**

Rekordna kupovina LNG tankera u ovoj godini

NJUJORK - Grčki brodovlasnici, čije odluke broderska industrija pažljivo osluškuje, ugovorili su ove godine kupovinu 11 novih LNG tankera u rekordnoj vrednosti od 1,8 milijardi dolara. **Wall Street Journal**, objavljujući ove nedelje informaciju, ocenjuje da ti investitori računaju da će pad cena energenata

pojačati potražnju za ovim brodovima, u skladu sa orijentacijom Evrope da smanji zavisnost od uvoza ruskog gasa cevovodima. Osim toga, očekuje se da u 2018. počne izvoz značajnih količina američkog LNG-a. Sa cenom od oko 200 dolara, jedan LNG tanker košta otprilike tri puta više od drugih vrsta plovila iste zapremine.

Lukoil ulaže još pet milijardi dolara u projekat u Uzbekistanu

MOSKVA - Ruska naftna kompanija Lukoil uložiće do 2039. godine blizu pet milijardi dolara u Kandim projekat u Uzbekistanu za izgradnju velikog kompleksa za preradu gasa kapaciteta osam milijardi kubnih metara godišnje, saopšteno je posle susreta predsednika dveju zemalja Vladimira Putina i Islama Karimova, prenose agencije.

Čelnik Lukoila Vagit Alekperov je rekao agenciji *Interfaks* da je reč o investiciji od dodatnih pet milijardi dolara, na već uložena sredstva u projekat. Alekperov je ranije izjavio da su kompanije iz Kine zainteresovane za 30 odsto učešća u projektu.

Reč je o pogonu za preradu gasa i o istraživanju nalazišta. Prema predsedniku Lukoila, vrednost pogona i prateće infrastrukture procenjena je na 2,8 milijardi dolara.

Kartica koja štedi za Vas

LUKOIL korporativna TAXI kartica

Prilika za sve taksiste koji žele da optimizuju i kontrolišu troškove svog poslovanja

LUKOIL
Uvek u pokretu

Evropski kupci troše gas iz skladišta, čekajući neminovni pad cena ruskog gasa

LONDON - Evropski trgovci i vodeći ruski klijenti troše prirodni gas iz svojih skladišta najbržim tempom od 2012. na ovamo, smanjujući tako uvoz u očekivanju efekata koje će u njihovim cenovnim formulama sa Gaspromom izazvati iduće godine srozane cene nafte. Zalihe gasa u skladištima u 28 zemalja EU smanjene su bezmalo 10% od 1. oktobra u poređenju sa smanjenjem od 8 odsto u istom periodu 2013. godine, pokazuju podaci lobističkog udruženja ove privrede Gas Infrastructure Europe. Gasprom je 1. decembra saopštio da je njegov izvoz gasa u Evropu smanjen u novembru 25% u odnosu na isti mesec 2013. Evropski kupci koriste fleksibilnost u ugovorima sa Gaspromom i preuzimaju minimalne dogovorene količine, što je deo odgovora otkuda pojačani ritam izvlačenja gasa iz skladišta, citira Bloomberg Mosesa Rahnama, analitičara londonske konsultantske kuće Energy Aspects. Naftno indeksirane cenovne formule u dugoročnim ugovorima sa Gaspromom obračunavaju za naredni kvartal cenu gasa prema prosečnoj ceni korpe naftnih proizvoda u prethodnih 90, ili 60 dana, pa se efekti sadašnje cene barela očekuju već u ugovorima za pšvi kvartal 2015.

Gasprom razmatra smanjenje broja zaposlenih za 25% - Interfax

MOSKVA - Ruski gasni kolos Gasprom razmatra opciju smanjenja broja zaposlenih za čak 25%, objavljuje

u utorak **Interfax**. Pozivajući se na „izvore“, ruska agencija navodi da se smanjenje, „koje bi moglo obuhvatiti ukupno oko 125.000 poslova“, odnosi kako na matičnu kompaniju tako i njene „kćerke“. Gasna kompanija Gasprom se nije našla pod udarom sankcija SAD i EU, ali je njevoj naftnoj

podfirmi Gasprom njeftu onemogućen pristup globalnim finansijskim tržištima, potseća **Reuters**.

Chevron odustao od projekta razvoja gasnih škriljaca u Ukrajini

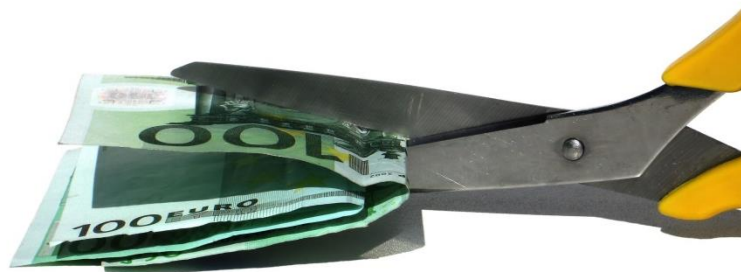
KIJEV - Američki naftni gigant Chevron odustaje od projekta eksploatacije polja gasnih škriljaca Oleska na zapadu Ukrajine, saopštio je ove nedelje predstavnik vlade u Kijevu. Bloomberg konstatuje da je ovim zadat konačan udarac snovima te zemlje da će postati veliki proizvođač gasa iz škriljaca i time smanjiti zavisnost od kupovine te energetske sirovine u Rusiji. Pre Chevrona, Royal Dutch Shell se ove godine povukao iz sličnog projekta u istočnim delovima Ukrajine.

REGION

MOL bi Inu prodao PKN Orlenu, ali traži previše

BUDIMPEŠTA - Poljska naftna kompanija PKN Orlen zainteresovana je za kupovinu udela mađarskog MOL-a u hrvatskoj Ini, objavljuje u ponedjeljak *Jutarnji list*. Zagrebački večernjak dodaje da su pregovori između poljske kompanije i MOL-a stali zbog, po mišljenju Poljaka, previsoke cene koju traže Mađari. MOL navodno traži oko 3 milijarde evra za 49% Ine dok Poljaci nude oko 1,5 milijardi evra, piše Jutarnji. PKN Orlen je, inače, 2002. planirao da se javi na tender za kupovinu 25%+1 udela u Ini, ali je zbog postavljenih uslova odustao. PKN Orlen je jedna najvećih naftnih kompanija u srednjoj Evropi sa lanjskim prometom od preko 36 milijardi dolara. Samo u Poljskoj ima mrežu od preko 2.000 benzinskih stanica i 580 u Nemačkoj. Takođe poseduje dve rafinerije u Češkoj i Litvaniji. PKN Orlen na platonom spisku ima 24 hiljade zaposlenih u četiri zemlje, piše Jutarnji. Potseća da je poljska kompanija 2005. pregovarala o spajanju s MOL-om. „Pregovori su dobro napredovali, ali su zatim zbog političkih pritisaka propali“.

MOL: Uslov za modernizaciju rafinerije Rijeka

ZAGREB - MOL će sprovesti modernizaciju Inine rafinerije nafte u Rijeci ako hrvatska država promeni poreske uslove, saopštio je čelnik tog sektora hrvatske naftne kompanije. Novi list navodi da je Viktor Bengt Oldsberg na jednom sastanku u kompaniji pri tom ukazao na ukidanje poreza na gubitak rafinerija, odnosno dug od 319 miliona kuna. Ministarstvo finansija Hrvatske je Ini u novembru ove godine utvrdilo na ime PDV-a i poreza na dobit za 2009. i 2010. godinu, dug od 319 miliona kuna, zbog razlike u računanju sopstvene potrošnje i gubitaka u rafinerijama. Nešto niži iznos utvrđen je po istim osnovama i za prethodne dve poslovne godine, a Oldsberg je na sastanku istakao da takva praksa ne postoji u poreskim sistemima na ostalim tržištima. Prema stenogramu sastanka, koji je neko doturio Novom listu, Oldsberg je takođe rekao da ne postoji čarobni štapić koji bi spasio rafineriju nafte Sisak. Ta rafinerija, kaže on, stvara gubitak od 300 do 350 miliona kuna godišnje. Riječka rafinerija trenutno ne radi zbog slabije potražnje u ovom delu godine i odnosa cene sirove nafte i derivata, kažu u Ini. Potrebe za benzinom pokrivaju se iz Ininih zaliha, a određene količine dizela se uvoze. Ovogodišnja proizvodnja u rafinerija bila je 2,7 miliona tona, a s radom bi trebalo da počne u prvom kvartalu iduće godine.

Čak deset odsto goriva u Hrvatskoj ispod propisanog standarda kvaliteta

ZAGREB - Čak deset odsto goriva kontrolisanih na hrvatskim benzinskim stanicama nije zadovoljilo standarde kvalitete, kazao je na jednom skupu u Zagrebu 13. decembra ministar privrede Ivan Vrdoljak. Od ukupno 50 izuzetih uzoraka sa 24 benzinske stanice i dva granična prelaza pet ih nije zadovoljilo, od toga četiri dizel goriva i jedno benzinsko. Od pet kontrolisanih područja zadovoljilo je samo riječko. Prekršioce, kazao je Vrdoljak, čekaju drastične kazne, od 300.000 do 600.000 kuna ako je reč o pravnim licima, odnosno od 40.000 do 70.000 kuna ako je odgovornom pojedincu. Poslovni.hr

Pet kompanija istraživaće naftu u hrvatskom Jadranu - šesta će biti odbijena

ZAGREB - Pet od šest prijavljenih kompanija dobiće od vlade Hrvatske koncesije za istraživanje nafte i gasa u Jadranu, saznaje Poslovni dnevnik, ali ne pominje imena firmi koje su prihvaćene, niti odbijene. List navodi da će odluka biti doneta na sednici vlade 23. decembra. Prvobitni rok do kada je država trebalo da obelodani ko dobija prve koncesije za podmorje Jadrana istekao je pre dve nedelje, ali je odluka odložena jer Vlada želi da zajedno sa izborom koncesionara usvoji i potrebne dozvole, piše list. Istraživanja će biti odobrena za desetak područja, iako je ponudama šest kompanija obuhvaćeno 15, od ponuđenih 29 blokova, dodaje Poslovni.

Total zbog obezvređenja nafte odložio bušenja u crnomorskom podmorju Bugarske

SOFIJA - Podfirma francuskog Totala u Bugarskoj, Total E&P Bulgaria, otkazao je konkurs za izbor podgovarača za usluge offshore bušenja za dve bušotine u crnomorskom istraživačkom bloku Han-Asparuh, saopšteno je u utorak iz regulatornog tela. Total je takođe otkazao tender za logističke usluge

za iste projekte, stoji u kratkoj informaciji bugarske Agencije za javne nabavke. Navodi se da je program bušenja odložen za 2016. godinu. Bugarska podfirma Totala, koja takođe zastupa partnere u ovom poslu, austrijski OMV i španski Repsol (sa udelima od po 30%), objašnjava odluku posledicama naglob pada cena nafte po likvidnost matične kompanije. Blok Han-Asparuh nalazi se u zapadnom delu bugarskih voda Crnog mora. Pokriva područje od 14.220 km² u delovima gde dubina vodenog pokrivača dostiže do 2.200 metara. *SeeNews*

OMV Petrom pronašao novo polje nafte i gasa na jugu Rumunije

BUKUREŠT - OMV Petrom i Hunt Oil Romania (podfirma američkog Hunt Oil-a) pronašli su u oblasti Buzau na jugu Rumunije novo onshore ležište nafte i prirodnog gasa, koje bi moglo biti najveće otkriće te vrste u poslednje tri decenije u tom delu zemlje. Rumunska naftna kompanija, u vlasništvu austrijskog OMV-a, saopštila je u sredu da je depozit otkriven na dubini od 2.500 metara, u blizini starih naftnih polja koja su u eksploataciji više od pola veka. U probnoj proizvodnji dva izvora su izbacivala između 1.200 i 2.000 barela ekvivalenta nafte na dan. Partnersko istraživanje u dva onshore bloka u Rumuniji OMV Petrom i Hunt Oil su potpisali 2010. godine, javlja agencija *Agerpress*.

**ЗА ЕФИКАСНИЈЕ
И СИГУРНИЈЕ ПОСЛОВАЊЕ**
КВАЛИФИКОВАНИ ЕЛЕКТРОНСКИ СЕРТИФИКАТИ ПКС

Привредна комора Србије омогућила је својим члановима, свим привредним субјектима бесплатно издавање квалификованих електронских сертификата, помоћу којих можете из своје канцеларије да поднесете ПДВ пријаву, проверавате финансијски рејтинг свог и предузећа са којима сарађујете, оглашавате понуду и тражњу, поднесете царинску декларацију, пријаву и одјаву запослених.

Ова напредна, савремена и јединствена услуга Привредне коморе Србије омогућава предузећима и пословним људима сигурно електронско пословање, смањење трошкова, поједностављење процедура и повећање ефикасности у раду.

pkzca@pks.rs www.pks.rs/ca

У НАЈБОЉЕМ ИНТЕРЕСУ СРПСКЕ ПРИВРЕДЕ
www.pks.rs

**ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ**

